

สรุปผลการสอนตามแผนพัฒนาบุคลากรในสังกัดด้วยวิธีการการสอนแนะนำงาน (COACHING) ปี ๒๕๖๗

โดย นายละม้าย ทะคง ผู้อำนวยการสถานีพัฒนาที่หนองบัวลำภู

วันจันทร์ที่ ๑๕ กุมภาพันธ์ ๒๕๖๗ เวลา ๐๙.๓๐ น. - ๑๒.๐๐ น.

๑. หัวข้อวิชาที่ดำเนินการสอน

การวางแผนการใช้ที่ดินระดับตำบล เป็นการสนับสนุนการพัฒนาภาคการเกษตรให้มีประสิทธิภาพ โดยใช้ข้อมูลลักษณะของดิน สภาพการใช้ที่ดิน ความเหมาะสมของดินกับพืชเศรษฐกิจ สภาพภูมิประเทศ แหล่งน้ำประกอบกับการวิเคราะห์ชุมชนแบบมีส่วนร่วม โดยนักวิชาการกรมพัฒนาที่ดินร่วมกับหมอดินอาสา ผู้นำชุมชนองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น เป็นผู้รวบรวมข้อมูลวิชาการและความต้องการของชุมชนมาวิเคราะห์ เพื่อจัดทำเป็นแผนการใช้ที่ดินระดับตำบล เพื่อใช้เป็นกรอบแนวทางการจัดทำแผนงาน โครงการ และขอสนับสนุนงบประมาณ

ขั้นตอนการดำเนินงาน

๑. ทบทวนเอกสารเพื่อรวบรวมข้อมูลปฐมภูมิ และข้อมูลทุติยภูมิที่จะนำมาวิเคราะห์และใช้ในการกำหนดเขตการใช้ที่ดิน ดังนี้

- ด้านกายภาพ ได้แก่ ทรัพยากรดิน ทรัพยากรน้ำ ทรัพยากรป่าไม้ ภูมิอากาศ สภาพการใช้ที่ดิน ชั้นคุณภาพลุ่มน้ำ ภัยธรรมชาติ ฯลฯ

- ด้านเศรษฐกิจสังคม ได้แก่ การถือครองที่ดิน การใช้ที่ดิน พืชหลักหรือพืชเศรษฐกิจที่สำคัญเพื่อใช้เป็นเกณฑ์ในการตัดสินใจในการกำหนดเขตการใช้ที่ดิน ตลาดสินค้าเกษตร รายได้ รายจ่าย ประชากร โครงสร้าง

- นโยบาย ยุทธศาสตร์ แผนการการปฏิรูปประเทศ แผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ นโยบาย และแผนการบริหารจัดการที่ดินและทรัพยากรดินของประเทศ ยุทธศาสตร์ภาค แผนพัฒนากลุ่มจังหวัด แผนพัฒนาจังหวัด แผนพัฒนาการเกษตรและสหกรณ์ แผนพัฒนาท้องถิ่น ๔ ปี ขององค์การบริหารส่วนจังหวัด และเทศบาลตำบลหรือองค์การบริหารส่วนตำบล

๒. จัดทำกระบวนการมีส่วนร่วมของชุมชน (Participatory Rural Appraisal : PRA) เพื่อรับฟังความคิดเห็น ประเด็นปัญหา ความต้องการ ขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น และเกษตรกรในตำบล

๓. ประเมินคุณภาพที่ดิน

๔. สังเคราะห์ข้อมูลที่ได้จากการทำ PPA ร่วมกับสภาพการใช้ที่ดิน การถือครองที่ดินรายแปลงจากแผนที่สำมะโนที่ดิน หรือแผนที่ภาษีที่ดินในปัจจุบัน ผลจากการประเมินคุณภาพที่ดิน และกิจกรรมของกรมพัฒนา

๕. สสำรวจข้อมูลทั้ง กายภาพ เศรษฐกิจและสังคม ในพื้นที่ตำบลที่ดำเนินการเพิ่มเติมตามประเด็นปัญหาและความต้องการจาก PRA ให้ละเอียดยิ่งขึ้น โดยการสัมภาษณ์เกษตรกรเป็นรายบุคคล

๖. กำหนด (ร่าง) แผนการใช้ที่ดินตำบล

๗. รับฟังความคิดเห็นของผู้มีส่วนได้ส่วนเสียต่อ (ร่าง) แผนการใช้ที่ดิน

๘. ปรับปรุงแผนการใช้ที่ดิน

๙. นำแผนการใช้ที่ดินไปสู่การปฏิบัติ เป้าหมายที่สำคัญ คือ

- การที่สภาตำบล หรือสภาเทศบาลนำแผนการใช้ที่ดินที่มีกิจกรรมของกรมพัฒนาที่ดินเข้าไปบรรจุแผน ๓ โดยสภาเทศบาล หรือสภาตำบล มีมติรับรอง ซึ่งอาจมีการตั้งงบประมาณของเทศบาล หรือองค์การส่วนตำบลดำเนินการ

- กิจกรรมของกรมพัฒนาที่ดินตามอำนาจหน้าที่ที่ระบุไว้ในกฎหมาย (มาตรา ๑๖ แห่งพระราชบัญญัติพัฒนาที่ดิน พ.ศ.๒๕๕๑) มีการปฏิบัติในเขตการใช้ที่ดิน ที่กำหนดในแผนการใช้ที่ดินที่ติดเขตต่างๆ โดยมีงบประมาณดำเนินการในแต่ละปี

- กิจกรรมของส่วนราชการต่างๆ ที่จะสนับสนุนความต้องการของเกษตรกร และองค์การปกครองส่วนท้องถิ่น เช่น การผลิตเมล็ดพันธุ์ข้าว การขุดเจาะบ่อน้ำบาดาล เป็นต้น

ข้อมูลเชิงพื้นที่ในรายงานแผนการใช้ที่ดินระดับตำบล ประกอบด้วย

๑. บทนำ ได้แก่ หลักการและเหตุผล วัตถุประสงค์ ระยะเวลาและสถานที่ดำเนินงาน ขั้นตอนการดำเนินงาน นิยามศัพท์ คำสำคัญ

๒. ข้อมูลทั่วไป ได้แก่ ที่ตั้งและอาณาเขต การแบ่งส่วนการปกครอง ประวัติและเอกลักษณ์ สภาพภูมิประเทศ สภาพภูมิอากาศ สภาพการใช้ที่ดิน สภาพเศรษฐกิจและสังคม

๓. ทรัพยากรธรรมชาติ ได้แก่ ทรัพยากรป่าไม้ ทรัพยากรน้ำ ทรัพยากรดิน

๔. กระบวนการมีส่วนร่วมของชุมชน

- การวิเคราะห์ผลจากการจัดทำกระบวนการมีส่วนร่วมของชุมชน (PRA) เป็นกระบวนการแลกเปลี่ยนข่าวสารหรือข้อมูลระหว่างกัน ศึกษาชุมชนผ่านกระบวนการเสวนากลุ่ม เริ่มจากสิ่งที่ชาวบ้านรู้สึกนึกคิด และเชื่อ โดยมีผู้นำกลุ่มหรือนักพัฒนาเป็นผู้อำนวยความสะดวกและมีบทบาทในกระบวนการเสวนา ซึ่งจะทำให้ชุมชนเป็นผู้ศึกษาวิเคราะห์และเกิดการเรียนรู้ด้วยตนเอง ทำให้ได้ข้อมูลด้านลักษณะทางภูมิศาสตร์ของชุมชน ลักษณะทรัพยากร สินทรัพย์หลัก การเข้าใช้ประโยชน์ของพื้นที่ ข้อจำกัด ความอ่อนแอ ความไม่มั่นคงของชุมชน

๕. การประเมินคุณภาพที่ดิน เป็นการประเมินศักยภาพของที่ดิน ทำให้ทราบว่าที่ดินนั้นๆ เหมาะสมมากหรือน้อยเพียงใดต่อการใช้ที่ดินประเภทต่างๆ โดยใช้ทรัพยากรที่ดิน มีข้อมูลหน่วยแผนที่ดินที่นำมาใช้ในการประเมินคุณภาพที่ดิน ร่วมกับประเภทการใช้ที่ดิน ประกอบด้วย พืชเศรษฐกิจหลัก หรือพืชอัตลักษณ์ที่ปลูกอยู่ในปัจจุบันของตำบล ซึ่งการประเมินคุณภาพที่ดินเป็นการจับคู่ข้อมูลที่ใช้สำหรับการประเมินคุณภาพที่ดิน ได้แก่ ข้อมูลคุณภาพที่ดิน และประเภทการใช้ที่ดิน

๖. การวางแผนการใช้ที่ดินระดับตำบล

- การวางแผนโครงการเพื่อจัดทำแผนงาน กำหนดพื้นที่-เป้าหมาย/วัตถุประสงค์ ระดับของแผน ระยะเวลา งบประมาณ และบุคลากร

- ศึกษาและวิเคราะห์ข้อมูลทางด้านกายภาพ เศรษฐกิจ สังคม ความต้องการของท้องถิ่น และนโยบายของรัฐ

- ประเมินค่าที่ดิน ประเมินความเหมาะสมทางกายภาพ ประเมินความเข้มแข็งทางด้านเศรษฐกิจ

- กำหนดแผนการใช้ที่ดินตามวัตถุประสงค์ แสดงทางเลือก กำหนดแนวทางในการจัดการที่ดิน

- เผยแพร่แผนและนำเสนอแผนไปสู่การปฏิบัติ หน่วยงานที่เกี่ยวข้อง และประชาชนผู้ใช้ที่ดิน

- ตรวจสอบประเมินผลและปรับปรุงแผน

๗. การขับเคลื่อนแผนการใช้ที่ดินระดับตำบล ภายหลังจากจัดทำ (ร่าง) แผนการใช้ที่ดินระดับตำบล แล้วจะต้องดำเนินการดังต่อไปนี้

- จัดทำเป้าหมายการดำเนินงานและงบประมาณและกิจกรรมต่างๆ ที่จะดำเนินการใน ปีงบประมาณ

- นำ (ร่าง) แผนการใช้ที่ดินตำบลไปเสนอต่อ สภาองค์การบริหารส่วนตำบลเพื่อมีมติให้ความร่วมมือกับกรมพัฒนาที่ดินดำเนินการกิจกรรมต่างๆ ที่กำหนดไว้ในแผน

- สถานีพัฒนาที่ดินเสนอเป้าหมายและงบประมาณมายังกรมพัฒนาที่ดิน

๒. ผู้เข้ารับการสอนงาน/สอนแนะนำงาน (Coaching) ดังนี้

- นางนิตยา พากุล	นักวิชาการเกษตรชำนาญการพิเศษ
- นางอังคณา วิบูลย์กุล	นักวิชาการเกษตรชำนาญการ
- นางกมลวรรณ จันคำ	นักวิชาการเกษตรชำนาญการ
- นางประภัสสร สิงห์ตันต์	นักวิชาการเกษตรปฏิบัติการ
- นางสาวชริตา โทพิลา	เจ้าพนักงานการเกษตรปฏิบัติงาน
- ว่าที่ร้อยตรีอนุรักษ์ ศรีวิเศษ	เจ้าพนักงานการเกษตรปฏิบัติงาน
- นางเอื้องฟ้า จารีก	เจ้าพนักงานธุรการชำนาญการ
- น.ส.สุภาวดี ศรีคุณ	เจ้าหน้าที่บริหารงานทั่วไป
- นางศิริพร ฤชา	นักวิชาการเงินและบัญชี
- นางนภาพร ศรีวิเศษ	เจ้าหน้าที่ระบบงานคอมพิวเตอร์
- น.ส.สุกัญญา ปลีบุตร	เจ้าหน้าที่วิเคราะห์นโยบายและแผน
- น.ส.ศิริวิภา กองพล	นักวิชาการเกษตร

๓. ผลที่ได้จากการสอนแนะนำงาน

- ข้าราชการและเจ้าหน้าที่ มีความรู้และความเข้าใจในการจัดทำแผนการใช้ที่ดินระดับตำบล แผนการใช้ที่ดินไปพัฒนาพื้นที่ได้ตรงตามความต้องการแท้จริงของชุมชน บนพื้นฐานของการใช้ที่ดินอย่างยั่งยืน

๔. การติดตามและประเมินผล

- ติดตามจากรายงานแผนการใช้ที่ดินระดับตำบล จำนวน ๑๑ ตำบล ประจำปีงบประมาณ พ.ศ.

๕. ภาพการสอนแนะนำงาน (COACHING)

